

«ԱԿԲ» կրթական հիմնադրամ
Երևան 0009, Կոյր ուն 19ա
Քեռ.՝ +374 10 54 37 07, +374 98 54 37 07
info@ayb.am

ԱՐԱՐԱՏՅԱՆ ԲԱԿԱԼԱՎՐԻԱՏԻ ԱՇԱԿԵՐՏԻ ՆԿԱՐԱԳԻՐԸ

ԱՐԺԵՔՆԵՐ

Դարերի ընթացքում աշխարհի քաղաքակրթություններում և մշակույթներում բյուրեղացել են մարդկային արժեքների որոշակի պատկերացումներ, և շատ հաճախ մարդը սահմանվել է որպես որոշակի առաքինությունների կամ բարոյական չափանիշների կրիչ: Բնականաբար, բոլոր ժամանակներում կրթության հիմնախնդիրներից մեկը եղել և մնում է սովորողի արժեքային և որակական նկարագրի կերտումն ըստ տվյալ հասարակության ինքնության, բարոյական չափանիշների և ապագայի տեսլականի:

ԱԲ-ի աշակերտի նկարագրի ութ սկզբունքները հիմնված են հին հունական փիլիսոփայությունից եկած և քրիստոնեության մեջ ամրագրված չորս մարդկային առաքինությունների վրա, որոնք են խոհականությունը, արիությունը, ողջախոհությունը և արդարությունը: Յուրաքանչյուր առաքինություն մենք բացել ենք իր տեսական-ճանաչողական և գործնական-վարքային իմաստներով՝ ստանալով չորս զույգ կամ ութ սկզբունք: Այսպիսով՝ խոհականությունը մենք տրոհել ենք ճանաչողության և ստեղծարարության, արիությունը՝ նախաձեռնողականության և հավասարակշռության, իսկ ողջախոհությունը՝ զգոնության և բացության: Արդարությունը՝ որպես այս երեքի ամբողջացում, մարդկային կյանքի ներդաշնակությունն է կամ բարիքի իրագործման համընդհանուր սկզբունքը: Մարդը կարող է հասնել ներդաշնակության, եթե մտքերը, ապրումները և գործերը ուղղված են դեպի բարիքը: Բարիքը ճանաչելը և սեփական գործերով իրականացնելը հիմքն է անձնական երջանկության և մարդկանց միջև արդար փոխհարաբերությունների: Այլ կերպ ասած՝ մարդկային կյանքի արդարությունն իրագործվում է բարեխոհությամբ և հոգատարությամբ:

ԱԲ ծրագիրը մշակվել է այնպիսի անհատների սերունդներ կերտելու տեսլականով, որոնց բնորոշ են հետևյալ հատկանիշները:

Ա. Ճանաչող և ստեղծարար: Մարդու ճանաչողության և գործերի ներդաշնակեցումը, տեսականի և գործնականի ճիշտ համադրությունը կամ հավասարակշռությունը ԱԲ-ի կրթական փիլիսոփայության «ոսկե կանոնն» է: Ճանաչողությունն ամրապնդվում է փորձառությամբ և պտղաբերում ստեղծագործումով: Իսկ յուրաքանչյուր գործ իմաստավորվում և ամբողջանում է այդ գործից ծնված փորձառական գիտելիքով: Գիտելիքն աղերսելով սեփական փորձին և կյանքին՝ մարդն իր կյանքը դարձնում է սովորելու ճամփորդություն և դառնում ընդմիջտ սովորող: Ուստի ԱԲ-ի աշակերտը ճանաչելով ստեղծում է և ստեղծելով ճանաչում:

Բ. Նախաձեռնող և հավասարակշռված: Նախաձեռնողը նա է, ով ոչ միայն ինքնուրույն սկսում կամ ձեռնարկում է որևէ բան, այլև ունի արիություն և համարձակություն սկսածն առաջ տանելու և ավարտին հասցնելու: Սակայն յուրաքանչյուր նախաձեռնության մեջ պետք է լինել հավասարակշռված, այսինքն՝ շրջահայաց, խոհեմ և լուրջ՝ պահպանելով ներքին խաղաղությունը և ցուցաբերելով զսպվածություն: Շրջահայաց նախաձեռողն անխոհեմ առաջ չի նետվում, այլ պատասխանատվությամբ ծրագրում ու խորհում է, հաշվի առնում ծրագրի բոլոր գործոնները և կողմերը, մարդկանց իր գաղափարի շուրջ հավաքում, մարդկանց ծառայում և առաջնորդում:

Գ. Չգոն և բաց: Չգոն նշանակում է ոչ միայն արթուն, աչալուրջ և զգույշ, այլև՝ ներքնապես ուշադիր և հավաքված: Մարդկային կյանքը ցրված է մտքերի, հիշողությունների, զգացմունքների, ապրումների մեջ, և կրթության բոլոր ժամանակների գերխնդիրն է՝ սովորեցնել մարդուն հավաքվել, ուշադիր լինել և կենտրոնանալ: Չգոնը նաև նա է, ով բարոյապես զգաստ է և պարկեշտ: Սեփական ապրումների հսկումը և բարոյական պատասխանատվության ստանձնումը արդյունավետ են, երբ մարդը բաց է, ազատ և հաղորդակից: Բաց մարդը գերծ է ներքին կապանքներից և սևեռումներից, հաղորդակից է մարդկանց և ունի իրականության զգացողություն: ԱԲ-ի աշակերտը չի առաջնորդվում սոսկ սեփական հետաքրքրություններով և ցանկություններով, այլ բաց է՝ ունեցածը կիսելու և ուրիշներից իրեն տրված բարիքը շնորհակալությամբ ընդունելու:

Դ. Բարեխոհ և հոգատար: ԱԲ-ի աշակերտը ոչ թե պետք է ձգտի պարզապես ճանաչելու, այլ բարի և բարեբեր ճանաչողության կամ բարեխոհության: Բարին խորհելը և բացահայտելը արդյունավետ ճանաչողության վեկտորն են: Մտքերի բարությունը պետք է արտացոլված լինի նաև մեր գործերի մեջ՝ ԱԲ-ի աշակերտը պետք է լինի հոգատար: Հոգատար է նա, ով սեր ունի իր մեջ, փորձում է մարդկանց համար բարիք գործել, պատասխանատու է և անտարբեր չի անցնում իրողությունների կողքով: Բարեխոհությունն ու հոգատարությունը բարոյական լրացումն են «ճանաչող և արարող» հատկանիշների և շեշտում են, թե ինչ տեսակի ճանաչողությունն ու գործերն են օգտակար: